

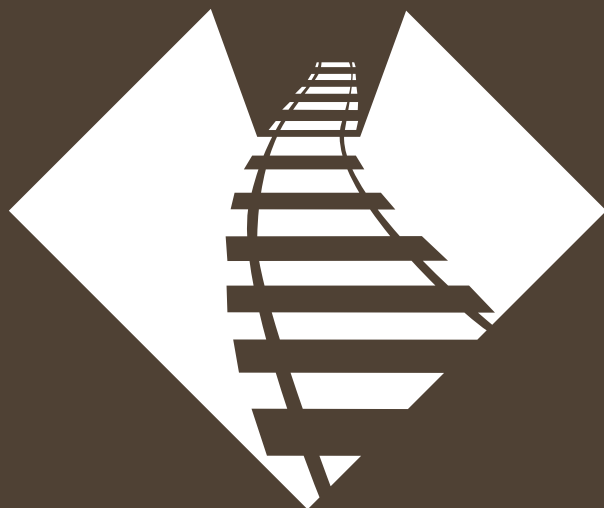
Australian Government

Department of Veterans' Affairs

Office of Australian War Graves

อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด

ทางรถไฟไทย - พม่า

ทางเข้า

ลานจอดรถ

เวลาโดยประมาณที่ใช้เดินประกอบกรฟังเสียงบรรยาย ณ แต่ละจุด

ระยะทางและเวลา

เวลาโดยประมาณในการเดินที่แสดงให้เห็นนั้นเป็นข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์มาก

หมายเหตุ
พิพิธภัณฑ์อนุสรณ์สถานช่องเขาขาดมีได้จัดรถรับส่งบริการที่ถนนหินตกซึ่งการรับส่งจะต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับว่าจะจัดหายานพาหนะได้หรือไม่

จากพิพิธภัณฑ์ไปยังจุดชมวิวแค้วน้อย (จุดที่ 11) ใช้เวลา 60 นาทีในการเดินทางไป กลับ

จากพิพิธภัณฑ์ไปยังจุดที่มีการตัดหิน (Compressor cutting) รวมทุกจุดใช้เวลา 3 ชั่วโมงในการเดินทางไป กลับ

ถ้าท่านไม่เน้นที่การเดินทางก็สามารถที่จะเลือกจุดซึ่งมีร่มเงาและจุดที่ท่านชอบแล้วเลือกฟังเสียงบรรยายมากหรือน้อยตามความปรารถนาของท่านได้

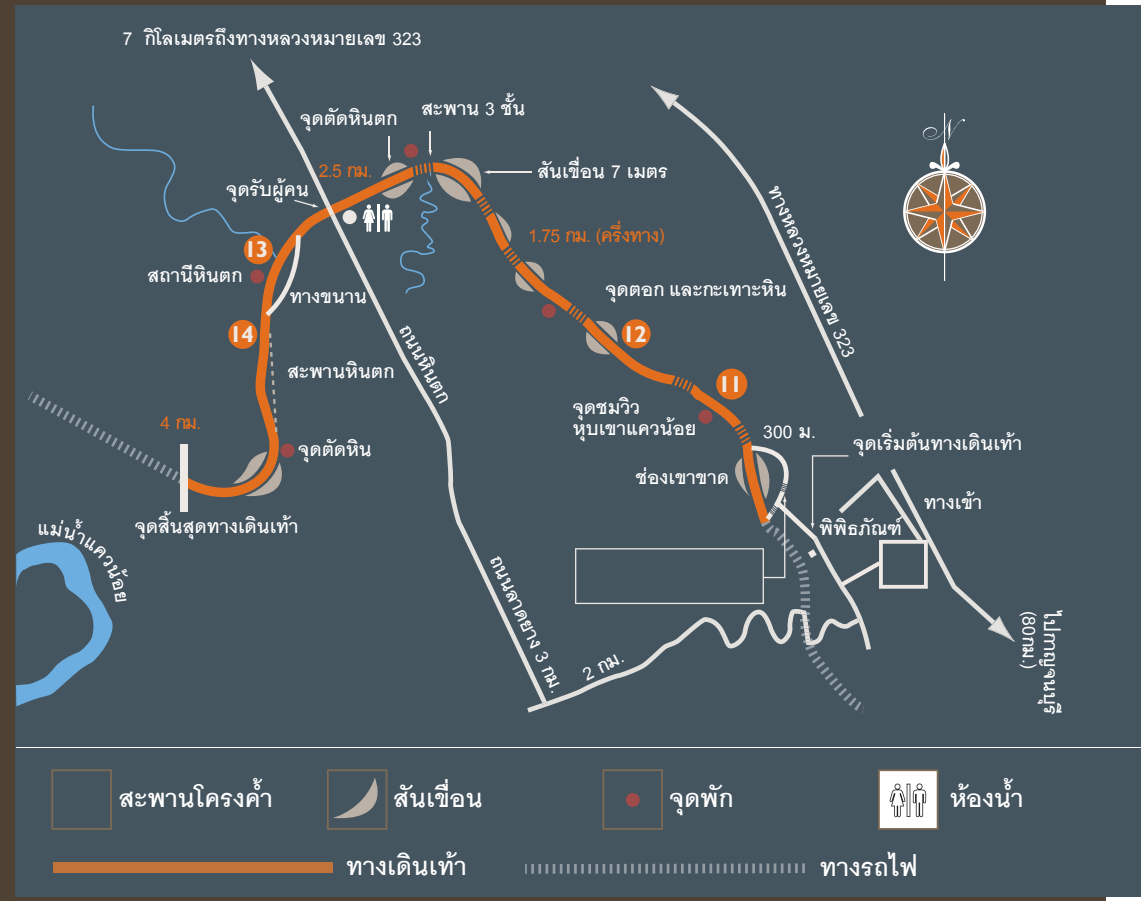
ทางออก

เวลาโดยประมาณที่ใช้เดิน (โดยไม่หยุดเพื่อฟังเสียงบรรยาย)

สำหรับการเดินทางไป (ไม่รวมเดินทางกลับ) จากพิพิธภัณฑ์ไปยังถนนหินตกใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

จากพิพิธภัณฑ์ไปยังจุดที่มีการตัดหิน (Compressor cutting) และกลับมายังจุดขึ้นรถบนถนนหินตกใช้เวลา 2 ชั่วโมง 30 นาที

ข้อสังเกต
สำหรับเครื่องไสต เมื่อถึงจุดที่ 12 13 และ 14 กรุณาชมแผนที่ด้านล่าง

การสร้างทางรถไฟ (Building the Railway)

ในการสร้างทางรถไฟสายนี้ ญี่ปุ่นได้รวบรวมแรงงานหลายชาติ ประกอบด้วยแรงงานชาวเอเชีย ประมาณ 250,000 คน และเชลยศึกชาวออสเตรเลีย อังกฤษ ดัตช์ และอเมริกา มากกว่า 60,000 คน การก่อสร้างเริ่มในเขตตอนใต้ของประเทศพม่าเริ่มขึ้นในเดือน ตุลาคม 2485 ขณะเดียวกันก็เริ่มมีการก่อสร้างในประเทศไทย ต่อมาในวันที่ 16 ตุลาคม 2486 รางรถไฟก็สามารถมาเชื่อมต่อกันที่จุด แก่งคอยท่า (KonKoita) ในเขตประเทศไทย

เครื่องมือที่ทันสมัยมีใช้งานน้อยมากในการก่อสร้างทางรถไฟครั้งนี้ การขุดดินหรือกะเทาะหินนั้นใช้พลั่ว ชะแลง แล้วขนย้ายดินหรือหิน ด้วยกระบุงหรือกระสอบ รวมทั้งการถมแนวรางรถไฟก็ใช้แรงงานคนเป็นหลัก เครื่องตอก หรือค้อนใหญ่ถูกใช้เพื่อตักดิน เจาสรู และขุดหลุมเพื่อวางระเบิด สะพานตลอดแนวรางรถไฟสร้างด้วยไม้ที่ตัดจากป่าตามแนวรางรถไฟนั้นแทบทั้งหมด

จากเดือนเมษายน 2486 การก่อสร้างดำเนินการรวดเร็วมาก เนื่องด้วยฝ่ายญี่ปุ่นต้องการให้การก่อสร้างแล้วเสร็จตามความคาดหมายคือเดือนสิงหาคม ซึ่งถูกกำหนดเป็นเส้นตายของการก่อสร้างทางรถไฟสายนี้ หนึ่งเวลาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่รู้จักกันในนามของช่วงเวลาแห่งความเร็วด่วน (Speedo) เชลยศึกและคนงานชาวเอเชียถูกลงโทษให้ทำงานจน

ค้ำ ที่บริเวณซึ่งทำการตัดช่องเขาขาดนั้น แสงแวบ ๆ จากกองไฟส่องกระทบเรือนร่างที่ผอมโซของคนงาน จึงเป็นที่มาของชื่อ “ช่องไฟนรก (Hellfire Pass)” หรือช่องเขาขาด การก่อสร้างที่เร่งรีบก่อปรกกับการระบอบของอหิวาตกโรค ได้คร่าชีวิตของเชลยศึกและคนงานไปหลายพันคน

ในช่วงเดือนธันวาคม 2486 ถึงเดือนสิงหาคม 2488 นั้น ได้มีการขนส่งอุปกรณ์ทางทหารประมาณ 220,000 ตัน ผ่านเส้นทางรถไฟสายนี้ ทั้งๆที่ฝ่ายพันธมิตรได้ใช้การโจมตีทางอากาศต่อเส้นทางรถไฟแต่ญี่ปุ่นก็ยังสามารถดำเนินการขนย้ายสิ่งอุปกรณ์ตามเส้นทางสายนี้ได้อย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันระยะทางประมาณ 130 กม. ของรางรถไฟยังใช้การได้จากบ้านหนองปลาตุ๊กถึงสถานีน้ำตก

ความสูญเสียจากการสร้างทางรถไฟ

จากเชลยศึกฝ่ายพันธมิตร 60,000 คน ที่สร้างทางรถไฟ

เชลยศึกทำงานบนทางรถไฟสายไทย-พม่า

นั้นเสียชีวิตประมาณร้อยละ 20 หรือประมาณ 12,399 คน และในส่วนของแรงงานพลเรือนประมาณ 70,000 - 90,000 คน ที่เสี่ยงชีวิตไปกับภารกิจก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายนี้ สาเหตุของการเสียชีวิตของเชลยศึกและแรงงานจำนวนมากอย่างน่าใจหายนั้น เนื่องมาจากการขาดแคลนอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการแพทย์ รวมทั้งทหารญี่ปุ่นที่ดูแลการก่อสร้างยังดำเนินการทารุณกรรมต่อเชลยศึกและแรงงานพลเรือนด้วย

อาหารหลักสำหรับเชลยศึกได้แก่ข้าว กับผักแห้ง และปลาแห้งเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การได้รับอาหารที่ไม่เพียงพอดังกล่าวส่งผลให้มีการค้าในตลาดมืดกับคนในท้องถิ่น สภาพการขาดแคลนอาหารนำไปสู่โรคภัยต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งโรคเหน็บชา โรคขาดวิตามิน บี (ผิวหนังอักเสบ) เชลยศึกมีสุขภาพที่อ่อนแอและอยู่ในสภาพที่น้ำเวทนาจึงล้มป่วยด้วยโรคมาลาเรีย โรคบิด อหิวาตกโรค และโรคแผลเน่าเปื่อย

เชลยศึกพักอาศัยอยู่ในกระท่อมไม้ไผ่หลังคามุงจาก มีสภาพที่แออัด การปรุงอาหารและการจัดการสุขลักษณะภายในค่ายพักนั้นล้าสมัยมาก การขาดแคลนเสื้อผ้าและรองเท้าทำให้เสี่ยงต่อการเจ็บป่วยมากขึ้น

ในวินัยทหารของญี่ปุ่นมีข้อกำหนดในการลงโทษโดยการทำร้ายร่างกาย ดังนั้นเชลยศึกจึงถูกเขียนตีหรือโบยด้วยแส้พร้อมกับได้รับการลงโทษในรูปแบบอื่น ๆ จึงนับว่าเป็นช่วงเวลาที่น่าเศร้าที่สุดในห้วงการก่อสร้างทางรถไฟอย่างเร่งรีบในครานั้น

สิ่งต่างๆที่แรงงานชาวเอเชียหรือที่รู้จักกันในนามของ “โรมุชา” (Romusha) ได้รับนั้นแย่งชิงกว่าเชลยศึกเสียอีกเนื่องจากแรงงานพลเรือนเหล่านี้ไม่มีแพทย์ทหาร (เสนารักษ์) คอยดูแลรักษา

องค์กร “วี” (V Organisation)

ประเทศไทยเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นโดยไม่สมัครใจ ดังนั้นชาวต่างชาติฝ่ายพันธมิตรที่อยู่ในประเทศไทยจึงได้รับการปฏิบัติอย่างดีจากคนไทย ซึ่งชาวต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยเหล่านั้นมีความห่วงใยต่อความเป็นอยู่ของเชลยศึก จึงได้จัดตั้งองค์กร “วี” (V) ขึ้นมาโดยได้รับการสนับสนุนจากนักธุรกิจที่เป็นกลาง รวมทั้งคนไทยที่เข้าใจต่อสถานการณ์ในขณะนั้น ซึ่งองค์กรวีได้แอบจัดส่งยาและอาหารแก่เชลยศึก

ช่องเขาไฟนรก (ช่องเขาขาด)

สันติภาพ และสภาพในภายหลังสงคราม (Peace and After)

หลังจากการก่อสร้างทางรถไฟสายนี้เสร็จสิ้นลง เชลยศึกบางส่วนถูกส่งกลับไปยังสิงคโปร์ แต่บางส่วนก็ยังคงกักไว้ในประเทศไทย เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 จบลง เชลยศึกถูกส่งกลับพร้อมการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม เชลยศึกจำนวนมากพื้นตัวดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม จากประสบการณ์ที่ได้พบพบเชลยศึกแทบทุกคนยังคงมีแผลในใจไปตลอดชีวิต เชลยศึกที่เสียชีวิตตามเส้นทางก่อสร้างทางรถไฟนั้น ได้รับการเก็บศพและนำไปทำพิธีฝังศพให้ใหม่ ณ สุสานสงครามเครือจักรภพ (Commonwealth War Graves Commission Cemeteries) ที่ตันบูซายัต ประเทศพม่า สุสานช่องไก่ และสุสานกาญจนบุรี ส่วนศพเชลยศึกชาวอเมริกันนั้นถูกส่งกลับไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

พิพิธภัณฑ์อนุสรณ์- สถานช่องเขาขาด (Hellfire Pass Memorial Museum)

นาย เจ จี ทอม มอริส
(J.G. Tom Morris)

การพัฒนาและบำรุงรักษา
สถานที่ทางประวัติศาสตร์แห่งนี้
เกิดจากความมุ่งมั่นของอดีต
เชลยศึกชาวออสเตรเลีย คือ เจ
จี ทอม มอริส (J.G. Tom
Morris)

เจ จี ทอม มอริส เป็นหนึ่งใน
เชลยศึกและแรงงานพลเรือน
นับหมื่นคนที่ทำงานในการ
ก่อสร้างทางรถไฟสายมรณะ
ไทย-พม่า แห่งนี้ ในห้วง
สงครามโลกครั้งที่ 2
ทอมสมัครเข้าเป็นทหารใน

เดือนกุมภาพันธ์ 2484 ขณะที่
อายุได้ 17 ปี เขาปฏิบัติหน้าที่
ในชั้นยศสิบโท ในสังกัด บก.
กองพลน้อยที่ 22 เขาถูกจับ
เป็นเชลยศึกที่สิงคโปร์ เมื่อ
เดือนกุมภาพันธ์ 2485 หลังจากนั้น
นั้นเขาถูกกักกันให้อยู่ในฐานะ
เชลยศึกเป็นเวลาถึง 3 ปี
ในกองกำลัง A (A-Force)
งานส่วนใหญ่ที่เขาทำในช่วงที่
เป็นเชลยศึกก็คือการก่อสร้าง
ทางรถไฟไทย-พม่าสายนี้
ในช่วงเวลาดังกล่าว ทอมถูกนำ
ตัวไปกักขังไว้ในค่ายต่าง ๆ ถึง
10 ค่าย เป็นเหตุให้ต้องติดเชื
ไข้มาลาเรีย และโรคบิด ต่อมา
ทอมได้ปฏิบัติงานในฐานะ
เจ้าหน้าที่เสนารักษช่วยเหลือ
เชลยศึกคนอื่นๆ ณ ค่าย
พญาบาลบริเวณหลักกิโลเมตร
ที่ 55

เป็นเวลา 40 ปี หลังจากการ
ทำงานก่อสร้างทางรถไฟสายนี้
ทอมได้ตกลงใจเดินทางกลับมา
ยังประเทศไทย เพื่อหาที่ตั้งของ
จุด "ช่องเขาขาด (Hellfire
Pass)" ซึ่งในปี พ.ศ. 2527 นั้น

และเสียชีวิตบนทางรถไฟสาย
ไทย-พม่า ในห้วงปี พ.ศ.2484-
2485 อนุสรณ์สถานแห่งนี้ยัง
เป็นสิ่งทีแสดงถึงความอดทน
และความเสียสละของเชลยศึก
ฝ่ายพันธมิตร ณ ที่ต่างๆ ทั่วทั้ง
ภูมิภาคแปซิฟิกในช่วงสงคราม
โลกครั้งที่ 2

อนุสรณ์สถานช่องเขาขาดให้
ความรู้ในด้านต่าง ๆ ต่อทั้งชาว
ไทยและชาวออสเตรเลียที่มา
เยี่ยมชม รวมทั้งชาวต่างชาติ
อื่นๆ ด้วย และยังเป็น
สัญลักษณ์ที่ยั่งยืนของความ
สัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-

ทอมไม่เพียงแต่ประสบความสำเร็จ
ในการกำหนดที่ตั้งของ
ช่องเขาขาดที่ล้อมรอบด้วยป่า
ทึบเท่านั้น เขายังมีความ
ประสงค์ที่จะบูรณะพื้นที่สำคัญ
นี้เพื่อระลึกถึงทุกคนที่ได้รับ
ความระทมทุกข์ รวมทั้งผู้ที่เสียชีวิต
ในระหว่างการก่อสร้างทาง
รถไฟสายนี้

ทอมได้นำเสนอข้อมูลต่อ
รัฐบาลออสเตรเลีย เพื่อรองรับ
และสร้างพื้นที่ดังกล่าวให้เป็น
แหล่งประวัติศาสตร์ ในระยะ
เริ่มแรกนั้น กองทุนที่ได้รับมา
เมื่อปีพ.ศ.2530 ถูกใช้ในการ
สร้างอนุสรณ์สถาน และ
เส้นทางเข้าสู่ช่องเขาขาด
ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 ได้รับ
กองทุนอีกครั้งและนำไปใช้
สร้าง "พิพิธภัณฑ์อนุสรณ์สถาน
ช่องเขาขาด" รวมทั้งทางเดิน
พร้อมการแสดงข้อมูล
พิพิธภัณฑ์ฯ เปิดให้เข้าชม
อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 25
เมษายน พ.ศ. 2542 ปัจจุบัน
สถานที่แห่งนี้ได้ต้อนรับ
นักท่องเที่ยวมากกว่า 80,000
คนในแต่ละปี

การบริจาค (Donations)

การบริจาคให้อนุสรณ์สถาน
ช่องเขาขาดนั้น สนับสนุนให้
การดำเนินงานของอนุสรณ์
สถานแห่งนี้สามารถดำเนินต่อ
ไปได้

อนุสรณ์สถานแห่งนี้เป็นสิ่งที
แสดงถึงความอดทน และความ
เสียสละของเชลยศึกสัญชาติ
พันธมิตร และแรงงานพลเรือน
ชาวเอเชีย ผู้ซึ่งทนทุกข์ทรมาน

ออสเตรเลียและชาติอื่น ๆ
ที่มีชนในชาติตนต้องเข้าร่วมใน
การก่อสร้างทางรถไฟสายนี้
สำนักงานสุสานสงครามแห่ง
ออสเตรเลีย (The Office of
Australian War Graves)
เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการด้าน
บัญชีสำหรับการรับบริจาค
นอกจากนี้ยังมีกล่องรับบริจาค
ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าของอาคาร
พิพิธภัณฑ์ฯ ท่านที่สนใจ
บริจาคสามารถแจ้งความ
ประสงค์เฉพาะต่อเจ้าหน้าที่
ของพิพิธภัณฑ์ได้